

В далекому 1954 році я закінчив 10 класів і поступив до Дніпропетровського сільськогосподарського інституту на зоотехнічний факультет. Конкурс був шалений – 13 чоловік на місце (приймали 100 абітурієнтів, а номер моєї особової справи був 1304). Я не шкодую, що обрав цю професію та дечого досяг у житті на користь України.

Відверто кажучи, як і багато хлопчаків, в школі я не був відмінником, тому на іспитах дуже хвилювався. Проте любов до тварин посилила бажання. В той час з селом мене ніщо не пов'язувало. Я міській мешканець. Батько – слюсар металургійного заводу, мати – працівниця заводської їдальні. Тільки бабусі, до яких мене вивозили у село на «відгодівлю» на козячому молоці, прививали мені повагу до сільського життя.

Нарешті я студент. Перший семестр закінчив успішно, і тут раптом оголошують, що весь зоофак переводять до Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту. Можна було залишитись дома у Дніпропетровську і перевестись на інженерний або агрономічний факультети. Однак, повторюю, я люблю тварин. Тому вирішив їхати. Було страшно вато. Батьки хвилювались. Але все відбулось.

Кам'янець зустрів нас святково. Музика, кінокамери, фотокореспонденти, доброзичливе вітання директора інституту (тоді не було ректорів), керівників Міністерства сільського господарства і міста, інтерв'ю журналістам. Все це надихало на радість. А коли ми ознайомились з чистими вулицями, засніженим лісопарком, зеленими туями, глибоким каньйоном Смотрича, привітливими людьми, старим містом і фортецею, костелом з Лаурою і багатьма іншими родзинками Кам'янця, то ніхто з нас не жалкував, що відірвався від батьків. З тієї хвилини місто і інститут стали для мене як другою альма-матер.

Розмістили нас у гуртожитку, що біля кінотеатру «Родина», по 6-8 чоловік у кімнаті, а в одній було навіть 40 ліжок. Харчувались в їдальні інституту (фабрика-кухня ще не працювала, купляли абонемент на комплексні обіди). Перші лекції слухали в актовому залі у верхньому одязі, бо було холодно (січень-лютий).

Але ніяких незручностей не відчували. Молодість брала своє. Тож і вам, хлопці і дівчата, раджу цінувати цей час, нічого не відкладаючи на потім. Живіть так щоб пізніше не жалкувати. Спілкуйтесь, дружіть, любіть, минуле не повернути.

Щодо навчання. Оцінки теж як і в школі були різні. Пізніше, коли я вже відпрацював головним зоотехніком у колгосп, керівником радгоспу, заступником начальника обласного управління сільського господарства і став вже директором інституту тваринництва центральних районів України ректор Дніпропетровського аграрного університету звернувся з проханням очолити кафедру переробки тваринницької продукції на час атестації університету (обов'язково потрібен був доктор наук), і ця тимчасовість (як завжди) продовжувалась 10 років. За цей час я пізнав тонкощі вузівської і викладацької справи. Тому накопичений досвід дає мені право висловити з цього приводу деякі думки.

Порівнюючи з минулим, я не погоджуюсь з багатьма сучасними інструкціями Міністерства освіти і науки. Дійсно, випускник вузу повинен бути всебічно обізнаним, але ж тут готують не філософів, а фахівців з тваринництва. То нерозумно скорочувати головні предмети (розведення, генетика, селекція, годівля, технологія) у кілька разів, як це робиться зараз.

Нас навчали практичним прийомам (сьогодні шпигують студента більше теорією). На практиці (я був у селі Маків, Дунаєвського району та в учгоспі) ми працювали на виробничих посадах. А зараз! Викладачі змушені левову частку часу витратити на тестування, заліки, іспити, контрольні роботи – на виявлення знань, а не на навчання студента. У моїй викладацькій практиці вдалося дещо усунути з цього безглуздя.

Повертаючись до свого навчання в інституті, підкреслюю, що саме це виховало з багатьох однокурсників високопрофесійних фахівців, науковців і керівників галузі. Микола Свириденко працював на Кубі, Толя Колот – в Афганістані, Міша Чірченко – в Раді Міністрів України, Толя Богданов, Микола Ророха, Толя Павловський – знані люди на Львівщині, Толя Гаврюшов – працював тут в університеті, Толя Петрик, Льоня Березанський, Юра Бокалов, Олег Козорог, Толя Нечіт та багато інших в тому числі і дівчат, які після заміжжя поміняли прізвища прославляли тваринництво Дніпропетровщини, Рівненщини, Полтавщини, Хмельниччини Київщини та інших регіонів нашої країни. Ми скрізь з гордістю кажемо, що є випускниками Кам'янець-Подільського інституту і ніхто не осоромив його благородного імені.

Тому, звертаючись до молоді, впевнений, що всі ваші висоти попереду. Вони обов'язково будуть підкорені. Не панікуйте перед труднощами і навіть невдачами. Як казав цар Соломон: «все проходить пройде і це» і для вашого майбутнього необов'язково мати червоний диплом. Головне залишайтеся Людиною у відносинах до старших, колег, підлеглих. Використовуйте надбані знання і досвід свій та інших. В житті дрібниць немає, наша професія складна, але почесна – ми забезпечуємо продовольчу безпеку українського народу.

А до викладачів університету прохання – працюйте так, щоб вам не було соромно за своїх учнів, щоб вони хотіли і надалі спілкуватись з вами, радитись, ділитись досягненнями. Саме від вас залежить їх щасливе майбутнє. Тому не шкодуйте балів. Найвищим вашим визнанням є пам'ять студентів про вашу роботу. Приємно чути, коли питаєш у колег, кого вони пам'ятають з викладачів та які предмети більше сподобались, і у відповідь чуєш знайомі прізвища і навпаки, сумно, коли не можуть назвати ні викладача, ні предмет. Безумовно це залежить від рівня спілкування. Тому, колеги, і викладачі, і студенти поважайте та шануйте один одного.

Давайте разом пишатися і славити наш університет, навчатись і працювати так, щоб, як і раніше, можна було з гордістю відзначати, що ми вихованці Подільського Державного аграрно-технічного університету.

Слава нашій альма-матер!

З повагою
Володимир Семенович Козир,
*головний науковий співробітник ДУ інститут зернових культур НААН України,
д. с.-х. н., професор, академік Національної академії аграрних наук,
заслужений зоотехнік України.*